

CIJENA lista: U pretplati za štitavu god. K 36.—, za polugodište K 18.—, tromjesečno K 9.—, mjesečno K 3.80, u maloprodaji 12 fl. pojedini broj. OGLAŠI primaju se u upravi lista trg Gruzova 1

Godina IV.

RATNI IZVJEŠTAJI:

Austro-ugarski.

Beč, 12. (D. u.) Skuzbeno se javlja: Ništa nova. — Poglavica generalnog stožera.

Njemački.

Berlin, 12. (D. u.) Iz glavnog se ratnog stana službeno javlja: Zapadno bojište. Neprijateljsko topništvo razvilo je rano u jutro živahnu djelatnost na mnogim mjestima fronte, naročito medju Lysom i Scarpom. I u večerijim je satovima paljba mnogostruko oživjela. U pretpolju obostranih položaja došlo je do manjih pješadijskih okršaja. Vatra engleskog topništva na krajeve za frontom prouzročila je mnogo žrtava medju francuskim pučanstvom. I u Cambrai pada više taneta najtežeg kalibra. Za odmazdu za neprijateljske zračne napadae, poduzete dne 9. i 10. t. mj. na Stuttgart, Esslingen, Unterkirchen i Mainz, naši su ljetači prošle noći obilno i uspješno nabacali bombama Pariz. Poručnik barun Richthofen izvjestio je svoju 27. zračnu pobjedu. — Sa ostalih bojišta ništa nova. — Ludendorff.

Austrlijska zastupnička kuća.

Beč, 12. (D. u.) Predsjednik dr. Gross je saopćio, da je prigodom sretnog poroda Njezineg Veličanstva putem vlade čestitao Njez. Velič. u ime kuće. — Prigodom izvještaja justičnog odsjeka o predlozima zastupnika dr. Adolfa Grossa, dr. Benkovića i grofa Lasockog, koji se tiču dužnosti države, da plati odštetu za protuzakonita kršenja, počinjena tijekom rata, obrazlaže izvjestitelj dr. Adolf Gross od justičnog odsjeka predloženu zakonsku osnovu te upućuje na to, da je prema ovoj zakonskoj osnovi država dužna da plati odštetu u slučajevima, ako je po zapovijedi oružništva ili drugog kojega pripadnika vojske bio netko protuzakonito ubijen ili teško ranjen; nadalje, ako je bez razloga određena ili produžena internacija ili ograničenje boravišta. Što se postupka tiče, to je u prvoj inštanci nadležan viši zemaljski sud, a u drugoj inštanci najviši sudbeni dvor. — Ministar pravosudja barun Schauer izjavlja, da je vlada pripravna, da u slučajevima protuzakonitih kršenja života i slobode jamči za primjerenu odštetu. Protuzakonitost je dana naročito onda, kada si netko prisvaja pravo nad životom, koje mu pravo po zakonu ne pripada, ili ako se nije zakonito ustanovilo, da je optuženik zaslužio smrt. Odšteta se nema zajamčiti onda, ako je ustanovljeno, da je usmrćen ili oštećen počinio čin, koji se kazni smrću, n. pr. voleizdaju. Ministar razlaže nadalje, da država ne preuzima obveze za plaćanje odštete ni u slučaju, ako protuzakonito usmrćenje ili kršenje nije u nikakvoj svezi sa izvršavanjem službene moći. Inozemcima se ima zajamčiti odšteta samo u slučaju formalne reciprocitete. Naknada za protuzakonito usmrćenje ili protuzakonito ograničenje slobode dat će se i onda, ako su ova izvršena prije, nego je zakon stupio u krjelost. Financijski se zamasaj osnove daje teško ocijeniti, ali nije neznatan. Vlada rado odobrava zakonsku osnovu, jer se po njezinom mišljenju slične, ratom prouzročene štete moraju u prvome redu nadoknaditi. Vlada očekuje, da će kao protutez za ove izdatke uslijediti dublje i čvršće pouzdanje do države. — Dr. Benković predlaže, da se u § 2, koji se tiče naknade za protuzakonita interniranja, uvrsti riječi „u sadašnjem ratu“ te da se crta ustanova, prema kojoj se pravo na naknadu smatra neumjesnim, ako proti dotičnoj osobi postoji opravdana sumnja, na temelju koje su poduzete dotične mjere i ako ova sumnja nije kasnije nestala. Nadalje predlaže, da se dvostruko produži rok, tijekom kojega se ima pravo zahtijevati odštetu. Konačno predlaže resoluciju, kojom se vladi nalaže, da svoj ustavni upliv izvrši u pravcu, da se iz zajedničkih sredstava čim prije daje primjerna odšteta žrtvama protuzakonitih usmrćenja, štetovanja, internacija i konfinacija, počinjena za vrijeme rata u Bosni i Hercegovini sa strane pripadnika vojske ili sa strane oblasti. — Zakon, koji se tiče odštete, što se ima dati bez razloga zatvorenim osobama, primljen je u drugom i trećem čitanju. Tečajem debate izjavlja ministar za pravosudje Schauer, da se ne može dati odštete u slučajevima, gdje su proganjanje i zatvor bili opravdani razlogom, koji kasnije nije bio oprovrnut. — U drugom i trećem čitanju bijahu također prihvaćene obje zakonske osnove, koje se tiču proglašenja smrti onih, koji su za vrijeme ovog rata nestali, i promjene zakona o postupanju u svrhu proglašenja smrti.

Iz ugarske zastupničke kuće.

Budimpešta, 12. (D. u.) Odsjek za izbornu reformu u zast. kući. Prije prelaza na dnevni red upravio je zast. Bakonyi (vladina stranka) upit na

ministra-predsjednika, koji se tiče nedavne izjave austr. ministra-predsjednika o ugarskoj vojsci. Ministar-predsjednik dr. Wekerle izvodi: Žalim, što je sada opeta nabačeno pitanje o samostalnoj ugarskoj vojsci, koje je pitanje u nekom stanovitom obziru došlo do mirne točke. Naravno, da se ne mogu slagati sa nazorom austr. ministra-predsjednika. Nemogu niti smatrati kompetentnim njegovu tumačenje zak. čl. XII. iz god. 1867.; ja dapače tvrdo ustrajem kod našeg stanovista, da je riješenje pitanja samostalne ugarske vojske stvar, koja se ima riješiti medju Njez. Veličanstvom i ugarskim narodom. Mi smo pitanje samostalne vojske uzeli u naš program kao glavnu točku. Naš je cilj taj, da ugarska vojska, koja je dio zajedničke vojske, bude samostalno izradjena sa narodnog, gospodarskog i — obzirujući se na sigurnost jedinstvene obrane — sa vojničkog stanovista. Jedinstveno provodjanje vođenja, vodstva i unutrašnje organizacije je po austr. zakonima apsolutno pravo Njez. Veličanstva, prema § 14. čl. XII. iz god. 1867. za Ugarsku ali pravo Njez. Veličanstva, koje se ima izvršivati ustavnim putem. Samostalna organizacija ugarske vojske provest će se u ustavnom djelokrugu Njez. Veličanstva i mi imademo jamstvo za to, da će biti provedena. Posve je shvatljivo, da želimo, e bi se samostalnost ugarske vojske osigurala zakonom, što sam opetovano istaknuo kod različiti prilika. Što se tiče uređenja tog pitanja, osobito s političkog stanovista, bilo bi poželjno, e bi došlo do sporazumljenja sa austrlijskom vladom osobito u ekonomskom pogledu. Ali ova pregovaranja nemaju značenja, da bi ostvarenje ugarske armije bilo od njih ovisno. Paragraf 3. zak. čl. XII. od god. 1867. govori samo o shodnosti, da postigne sporazum o sistemu vojničke obrane i kad se ovaj sporazum ne bi dao postići, da bi pregovarala odaslanstva ili pučka zastupstva. Ali nema odredbe, koja bi kazala, što bi se imalo desiti, ako se ove deputacije ne bi mogle sporazumjeti. Iz toga slijedi, da za taj slučaj postoji naše slobodno pravo samoodredjenja. — Izjave su ministra-predsjednika bile za tim primljene živahnim odobravanjem.

Wilson Rusima.

Washington, 11. (D. u.) Reuterov ured javlja: Predsjednik je Wilson poslao amerikanskom konzulu u Moskvi sljedeću brzozjavku: Prihvaćam priliku sastanka sovjeta, da izrečem iskreni simpatiju naroda Udruženih država u trenutku, kad se je njemačka sila nametnula, da prekine boj za slobodu, da proširi svoje uspjehe i da stavi na mjesto ciljeva ruskog naroda želje Njemačke. Žalibože nije vlada Udruženih država sada u položaju, da priskoči neposredno i djelotvorno u pomoć, ali željela bi, iskazati ovu pomoć već sada. Preko kongresa hoću da dam ruskom narodu sigurnost, e će vlada Udruženih država upotrebiti svaku zgodu, da osigura Rusiji još jedamput potpunu suverenost i neodvisnost u njezinoj vlastitoj zemlji i da joj potpomogne te postigne opet svoju prijašnju važnost u potpunom opsegu u životu Europe i modernog svijeta. Narod Udruženih država učestvuje sa punim srcem kod pokušaja ruskog naroda, da se oslobodi od svoje stare autokratske vlade i da postane gospodarom svog života.

* I Austrija hoće „Grenregullrunge“ a ne samo Ugarska. Prigodom puta v. Seidlera u Bukarešt javlja „Berliner Tageblatt“, da je njegovo sudjelovanje na mirovnim pregovorima postalo neophodnim, jer da podunavska monarkija ne zahtjeva samo uređenje granica za Ugarsku, nego i za Austriju. Novi će se ispravci granica zahtijevati na poticaj austrlijskog generalnog stožera, koji ne će da pusti Bukovinu nezaštićenom, jer su ratni događaji pokazali kako se teško drži Bukovina uz sadašnje granice proti nekoj neprijateljskoj navali.

* Czernin za rumunjske židove. „Berliner Tageblatt“ prima iz Beča: Prema nekoj privatnoj brzozjavci iz Bukarešta, grof će Czernin raspravljati u toku mirovnih pregovora s Rumunjskom o pitanju rumunjskih židova.

* Rusija i Kina. Reuterov dopisni ured javlja iz Pekinga: Izakako su se kozaci Semenova bili povukli na položaj u blizini neke stanice na mandžurskoj pruzi, upravio je kitajski zapovjednik u Charbinu opomenu na vodje boljševika, da će smatrati svaki upad na kitajsko područje kao ratno djelo, pošto vojsku Semenovu smatra kao predstaviteljicu ruske pokrajinske vlade, koju je Kina priznala. Kozaci su uapsili vodje boljševika u Blagoščensku, te su razoružali boljševičke čete. — Reuterov ured javlja iz Šangaja, da je boljševički vodja u Irkutsku brzozjavio kitajskim pograničnim oblastima u Mandžuriji, te ih uvjeravao, da nema neprijateljskih namjera proti Kitaju. On da hoće

jedino napasti vodju buntovnika Semenova. Kitajci su odgovorili, da su odnošaji izmedju Kine i Rusije ostali nepromijenjeni, ali da nijesu u stanju, e bi Semenova smatrali vodjom buntovnika.

* Amerikanaki ratni minist r u Parizu. Agence Havas javlja: Amerikanski će ratni ministar doskora zapustiti Pariz, da pregleda u tančine amerikanske priprave u lukama i na željezničkim prugama, te izgradnju položaja amerikanskih četa na fronti. — Ministar je kazao nekom dopisniku „Agence Havas“, da njegovo putovanje imade svrhu, da proučava položaj, e bi Amerika mogla da provede sve ono, što je potrebno za visoke zadaće amerikanske vojske u Francuskoj i za potporu vojska saveznika. Velika bojna vojska dovršava u Americi svoje vojničke pripreme.

* Pred novim općenitom stavkom u Budimpešti? Bočki „Abend“ javlja, da se medju budimpeštanskim radništvom opaža opet veliko gibanje. Stavka krojača i švelja traje i čini se, da će joj se pridružiti čim dalje tim više radništva.

* Wilson o Trstu. Listovi pripočuju vijest „Daily News“, prema kojoj je predsjednik Wilson izjavio, da Italija nema na Trst nikakva prava, jer Trst pripada onom narodu, čije je trščansko zaledje.

* New-yorški nadhlakup za pobjedu slobode. „Venkovu“ javljaju iz Beča: „Sechshuhrblatt“ pripočuje iz New-Yorka: Novi engleski poslanik Reading govorio je na gozbi politički govor, u kojem je proglasio, da je Engleska pripravna da odlučno nastavi rat, tako dugo, dok ne pobijedi sloboda i pravednost. Nikakva žrtva ne smije biti teška, da se zajamči sloboda svijetu. Tom je prigodom govorio također new-yorški nadhlakup, koji je rekao, da će taj donijeti slobodu, koja se pako mora samo u boju izvojevati. Idealizam Amerike da će zajamčiti pobjedu. Tečevina rata bit će pak ustanova saveza naroda, koji će zajamčiti trajni mir.

* Tirpitzova gesta i — dosta. Član je njemačke zbornice, piše „Venkov“, dr. Struve pl. Kiel objavio u „Frankfurter Zeitung“ od 6. ožujka opširan članak kao odgovor branitelju Tirpitzovu, admiralu Dicku, koji brani sve tvrdnje o podmorničkom ratu, kao n. pr. ono, da će Engleska podmornicama biti u šest mjeseci potpunoma svladana. Struve dokazuje faktima, da se je Tirpitz varao, da su podmornice prevarile i nijesu donijele željenog preobrata u ratu.

Iz slavenskog svijeta.

Iz Slovenije. Krekova proslava, piše „Edinost“, bijaše veličanstvena, kašto je veličanstvena misao jedinstva Jugoslavena. Mjesta u najvećem trščanskom kazalištu „Politeama Rossetti“ bijahu već prvog dana do zadnjeg rasporeda, a bilo je na tisuće ljudi, koji bi bili rado prisustvovali, a ne bijaše mjesta. Začudjeno ali mirno gledalo je ostalo trščansko stanovništvo ta nepregledna mnoštva, kad su dolazila po Aquedottu, osobito pak žene i djevojke u narodnoj nošnji. Nije bilo nikakvih izgreda sa strane talijanskog pučanstva, a „Edinost“ se nada, da nije daleko doba, kad ćemo moći da govorimo o uzajamnom poštivanju. Sve su točke bile provedene u tančine, a nekoje su se morale i više puta opetovati. Na dnevnom redu bijahu i hrvatska pjesma „Igra kolo“, te srpska „Dragi je daleko“. Kad je bio dovršen raspored, općinstvo je pljeskalo i pljeskalo „dok nijesu zvuci naše jugoslavenske himne „Lijepa naša domovino!“ zatalasali dvoranom, a gledaoci su stoječke slušali kao u božjem hramu, i kao vihor je na to ozvanjala dvoranom „Slovenac, Srb, Hrvat, za uvijek brat i brat“. Pjevajući „Hej Slovani“ razilazilo se mnoštvo mirno, dostojanstveno, u svečanom raspoloženju, a svakomu je sa obraza sijala ponosna radost, osjećaj zadovoljstva, da je učinio svoju dužnost. Kao nepregledno more poplavilo je mnoštvo, slovenski, jugoslavenski puk, Aquedotto od vrha do dna. Uspomena onoga, koji je za jugoslavensku misao položio život svoj, uspomena velikog dr. Kreka bila je u jugoslavenskom Trstu dostojno proslavljena.

Iz Hrvatske. „Slovenec“ prima iz Zagreba pismo, u kojem dopisnik veli, da glasine o krizi još uvijek ne prestaju, što više, kao da od dana u dan kriza postaje akutnijom, pa da nije daleko čas, kada će ban Mihalović i opet na ladanje, da se bavi ekonomatom, a ne politikom, za koju, iskreno govoreći, nije dorasao, a opet se okružio s jednim Kriškovićem, koji strepi nad svakim i najmanjim slobodnim glasom. Frankovci, ma ča su na svom vijeću na usta dr. Milobara izjavili, da oni ne će koalicii više konkurirati, čini se, da ipak iz prikrajka vrlo

bučno paze i željno očekuju što skoriju promjenu, nadajući se još uvijek, da će biti pozvanj i jaslama. Ma koliko god uvjeravali, da su se okanili zaplotnjačtva, nitko im ne vjeruje, a to tim više, što se znađe, da su si u najnovije doba znali prokrčiti i put do samog ministra za Hrvatsku, Unkelhäusera, koji je bio do nedavna sklon koalicii, a čini se, da u najnovije doba upotrebljava frankovce kao svoje oružje u makinacijama protiv Mihalovića. Sama stvar postaje to vjerojatnijom, kada se znađe, da su frankovački specijaliste u mešetarenju, dr. Sachs i dr. Frank, nedavno bili kod Unkelhäusera i s njime povjerljivo vijećali. Ova činjenica najbolje ilustrira frankovce. — Prilike u Hrvatskoj karakteriše i ovaj slučaj: Nedavno je izišla brošura dra. Ivana N. Novaka pod naslovom „Samoodredjenje naroda i Madžari“. Cenzura ju je ponešto okljaštrila, pa tako ipak propusila, da se hrvatsko izdanje širi. Sada je dr. Novak litio, da izda njemačko izdanje ove cenzurirane hrvatske brošure, no državno je odvjetništvo to zabranilo. Ovo je zaista vrlo čudna zabrana, da u njemačkom jeziku ne smije čovjek pisati ono, što je hrvatski napisao.

Rasulo „Kola poljskog“. „Narodni Listy“ pišu: Kod Poljaka odličije opet t. zv. realne materijalne koristi. Ministarsko vijeće, koje je zasjedalo u četvrtak do kasna u noć, raspravljalo je u smislu ministra dr. Twardowskog s parlamentarnom komisijom Kola poljskog. Kako se javlja, raspravljalo se isključivo o materijalnim zahtjevima Galicije. Tim razumljivije je ogorčenje Svepoljaka i socijalnih demokrata, koji su izvodili posljedice, koje su već saopćene. Vrijedno je spomena, da je predajedništvo kluba njemačkih socijalnih demokrata pozvalo poljske socijaliste, da pristupe u klub njemačkih socijalnih demokrata, iz kojega su uostalom tekar na početku rata istupili. Njemački su socijaliste primili međutim oklijavajući odgovor. Poljski socijalni demokrate sjedinit će se kao samostalno udruženje, a o njihovom daljnjem postupku odlučit će opći zbor stranke, koji će se vršiti u najskorije doba. Odlukom dviju poljskih stranka raspada se očito i organizacija Kola poljskog, a teško se dade zamisliti, da će poći za rukom, da se je ponovno izgradi. Radi odlaska socijalnih demokrata i isto tako bit će, i ako Svepoljaci definitivno ostave kolo, otvoreno veselo se konservativci, koji se nadaju, da će sada znaći njihova zvijezda, koja je zapala. Jedno je pak sigurno: Radi oslabljenja Kola poljskog i kad bi uplivom konservativaca vratilo se ono na oportunističku politiku, ne bi imao vladin blok velike koristi, jer će u Kolu potrajati žestoka borba, a identitet će provoditi načelno opozicijsku politiku. Poljska javnost prima uostalom — kako je očevidno iz prvih vijesti — s velikim negođovanjem prevrat u Kolu i njegovo rasulo. Koliko je vremena od toga, što je u svim gradovima, pa dapače na selima, svenarodni tabor javno, pod vođstvom zastupnika, polažo prisegu za tvrdi i neuprosnu opoziciju protiv vladi i za nealomivu narodnu solidarnost?

Domaće vijesti.

Čestitka mornarice prigodom rođjenja nadvojvode. Nj. je Veličanstvo udostojalo premilostivo primiti čestitke vascijele ratne mornarice prigodom rođjenja sina, koju je smjerno podastro podadmiral Keil.

Novi lučki admiral. Dnevna zapovjed lučkog admirala broj 71. saopćuje: Sa sutrašnjim danom predajem aende lučkog admirala kontreadmirala Alfred Cicoli-u. Nj. V. brod „Adria“ ima da sklne u 11 sati prije podne moju zapovjedničku zastavu. Stupajući time iz užeg djelokruga tog ureda, izričem zapovjednicima, časnicima, činovnicima i momčadi moju zahvalu za odanu potporu u najvišoj službi. Fiedler m. p. admiral.

Mlijeko za potrebnu djecu. Majke i osobe, koje imadu dojenčad umrlih ili odsutnih majki, a koje žele primati mlijeko od zdravstvenog općinskog ureda, što ga je stavila na raspolaganje aprovizacijska komisija, pozivlju se, da se prijave u općinskom uredu, Trg Foro br. 1, II. kat, soba br. 17, od dne 15. do uključivo 20. t. mj. od 10—12 sati opodne. Ujedno sa prijavom će se u gradskom zdravstvenom uredu pregledati po liječniku i dijete i majka. Ne će se primati prijave, što bi uslijedile iza odredjenih dana i satova. — Dr. Pfeifer v. r.

Odljela i obuća za manje imućne. Općinski ured Pula saopćuje: Pokrajinski ured za opskrbu odjelom u Primožu, doznačio je općini Pula nekoliko robe za odljela i obuća za pučanstvo. Količina doznačene robe je nažalost malena, radi česa se već sada mora upozoriti pučanstvo, da će malo, vrlo malo njih biti uzeto u obzir. Dobava ove robe skupčana je time, što se mora predložiti posebnu iskaznicu, i to iskaznicu A, koja će se izdati samo u granicama raspoložive robe i to manje imućnim uz dokaz neophodne potrebe dobave. Da se omogućiti pojednaka razdioba postojeće robe, i da se izbjegne sakupljanju ljudi pred općinskim uredom, što bi samo zapriječivalo i zadržavalo posao, odredio je općinski ured, da se posve isključujući usmene molbe, te da se mjesto istih uvede sljedeći postupak: Tko misli, da ima pravo, da mu se izda is-

kaznica A, moći će kod općinskog vratara pridignuti obrazac u obliku upitnog arka, te će istoga popuniti i predati vrtaru općinskog ureda. Taj će arak morati biti popunjen jasno i čitljivo. Moliti se može samo za vunu ili platnenu robu, ženska, muška i dječja odijela, te muške i ženske čarape. Preporuča se dakle moliteljima, da pitaju samo onu robu, što je općinski ured imade sada na raspolaganje. Te će se molbe točno ispitati od posebnog povjerenstva i na temelju zaključka istog izdat će se iskaznica A od općinskog ureda onim moliteljima, za koje se nadje, da to zaslužuju i to prema tome kako budu ti predmeti pripravnji za razdiobu. Izabrani bit će na to dopisnicom pozvani, da pridignu kot općinskog ureda dotičnu iskaznicu.

Ispiti za pomorske strojnike. U vremenu od 16.—25. svibnja 1918. obdržavat će se kod c. kr. pomorske oblasti u Trstu ispiti za pomorske brodske strojnike. Dotične se molbe moraju uložiti najkasnije do 8. travnja t. g. kod c. kr. pomorske oblasti u Trstu.

Za očuvanje od konjake bolesti. Pošto se je između eraričnih konja pojavila bolest sakagija (šmrkalj), bivaju vlasnici jednokopitara pozvani, da budu pri ruci civilnim i vojničkim oblastima kod izvršavanja poduzetih mjera protiv širenja ove bolesti na način, da se izbjegne svaki doticaj sa erarskim konjima, da posjednici ne stavljaju svoje konje u tuđe staje, pa da svaki sumnjivi znak kao: cijeđenje iz nosa, čirove u nosu i oteklina grienih žiljezda kod konja — odmah prijave kotarskom poglavarstvu.

Sjeno. Aprovizacijska komisija saopćuje, da posjednici karata za sjeno mogu dobiti sjeno samo još danas. Sjeno se dobiva u skladištu Via del Fondaco.

Gov. Kod vojničke staje u Pull, Via Laca 60, raspoloživo je 500 vozova gnoja po 5 K za voz. Pobljže kod zapovjedništva rečene staje.

Prodaja ribe. U slučaju, da prispje riba, prodavat će se ona danas. Pravo kupovati ribu imadu danas vlasnici karata počevši od broja 2581.

Dopisi iz Istre.

Iz Barbanštine primamo: Doznao sam, da općinski načelnik nije prisustvovao sastanku u Kozlin, jer nije na vrijeme dobio putnice, pa je stoga otposlao sastanku brzogovni pozdrav, u kojem se izvadio u ime općine, da se potpuno slaže i odobrava zaključke, koji budu u tu svrhu poprimiti. — Znađe se, da se sa 140 dg. brašna ne može živjeti, nu šta će aprovizacija više dati, ako ne dobije? Dok se primi živež od nove aprov. komisije, što se tako željno očekuje, opć. opskrbni odbor nakanio je u ime svoje, a uz privolu gosp. c. kr. tvrdjavnog komesara, na dnevne vapaje pučanstva, da dobavi hrane, i ako naravski ne uz istu cijenu za koju se kupuje hrana, a koju inače šalje aprov. komisija iz Trsta. Ta dobava ne će služiti tobož pod firmom općine za privatne svrhe, već isključivo na korist općinara, a dobit će ići u blagajnu aprovizacije. — Ne samo narod ove općine, već i drugi ldu na labišt nu i dalje, da nabave hrane, koju plaćaju do 10 i 11 kruna po kg. ne računajući dangubu i drugo. A ako se narodu prištedi po kg. 3 i 4 krune još tome put, da li se to smatra prevarom i bog zna čime? Poznato mi je, da općina pita, molim i prosti neprekidno hrane za bijedno pučanstvo, al nije kriva, što dobiti ne može. — Ima krajeva, gdje narod već odavna skapava, pa zar se može kazati, da se takodjer njihovi načelnici baš ništa za njih ne skrbe? I.

Dnevne vijesti.

Sunce silje — nigda bolje... Sunce, koje je ovih dana jasno zasjalo, posušilo je prokiste zastave, koje su još bile po gradu razobješene. Neki su ih spremili još prijne kiše, drugi su ih pustili neka prokisanu. Iza mira s Ukrajinom, sa Rusijom, s Rumunjskom nadamo se, da ćemo doskora sklopiti mir s Finskom, Estonskom, Litvom, i tako će nam svaki dan donositi nekakav novi mir. Prvi s Ukrajinom, blo je, kažu, „krušni mir“, s Rusijom su sklopili aneksionistički mir, ili kako nu vele „mir mača“, s Rumunjskom „petrolejski mir“. Blagoslova nije doneo ni jedan, ni drugi, ni treći, a ni ne će donijeti, dok se bude mir sklapao po sredovječnoj metodi — mačem. Međutim pustimo taj „mir“, „Mir mača“, „petrolejski“ ili „krušni mir“ samo oskvrnjuju svetu riječ mira. — Sunce je ovih dana zasjalo, proljetno i jako, vrijeme je tako divno, proljetno jutro tako zamamno, da čovjek zaboravlja na sve tegobe i užase života, preiazi preko svega, što je nelijepo i gorko i samo uživa u cvatu prirode. Šuma se zazelenila, šumski su cvjetovi počeli dizati svoje glave, a sve u trsi, sve odaje mlađi bujni život. Proljetni lahor piri, čovjek baca pogled tamo preko d.mnjaka tvornica na more, gleda kako jedrenjača punih jedara reže more, pogled prelazi preko tvornice, u kojima rade pocrnjeli izmođeni ljudi, prelazi preko dimnjaka i dima i zaustavlja se tamo na prostranoj površini morskog. A sunce se proljetno svemu tomu tako veselo smije, ne misleći ni na mir ni na rat, na nestašicu i na Zwirkarte, veselo kao uvijek prijašnjih bojnih, blagoslovljenih ljeta. I čovjeku se samome prćini, da je na svijetu sve lijepo i veselo, kaošio je i priroda vesela, da nema uopće zla na svijetu, a ljudi da su svi sami dobri ljudi, svi se samo raduju... a najednom bum — b.m... i sve je ishlapilo i sunce i proljeće i veselje. Dan, prije nasimjan, postaje žalostan. Nastaje uzbuza, ljudi trče, bježe u skrovišta, ostali se zaustavljaju, gledaju, kako se u zraku šire koluti bijeli isprsnutih hitaca, a neprijateljski zrakoplov kruži nad njihovim glavama, ugubiše se hicima, diže se, spušta, dok ga napokon nestaje za krovom susjedne zgrade, pucnjava prestaje, ljudi se razilaze i posvećuje se pažnja opet divnom proljetnom danu, suncu, mirisavoj šumi, jedrenjači, moru. M.

Novi dezerteri. „Jutarnjem Listu“ telegrafira bečki njegov dopisnik, da su zastupnici u carevinskom vijeću dr. Vicko Ivčević (hrvatska stranka) i don Ivo Prodan (predsjednik stranke prava) istupili iz Jugoslavenskog kluba. Uzrok njihova istupa jeste, javlja rečeni list dalje, da nijesu htjeli glasovati protiv proračuna, kao što je riješio klub. — Dakle, je li vijest istinita, dva nova dezertera. Don Ivo Prodan govorio je na sastanku u Zadru veoma radikalni govor, da se barem riječima pred svojim izbornicima opravda za svoje nejunake čine. — Nadamo se, da će taj njegov primjer slijediti i ono nekoliko mutikaša i polovičnjaka, koji bi rado omiljeli narodu, ali ne će da se zamjere onoj vladi, koja sa našim narodom tako neprijateljski postupa. U ostalom čin don Prodan ima mnogo sličnosti s postupkom slovenskog izdajice — Sušteršiča. Don Prodan imat će još dobro pamćenje, pa će se sjećati i događaja 1912. godine. Dne 24. studenoga spomenute godine nastupio je on na sastanku u Zadru veoma energično i veoma radikalno, i ako samo riječima, za ujedinjenje jugoslavenskog naroda. Nastupio je onda (opet meću svojim izbornicima), na način, koji daleko nadmašuje sve pa i najradikalnije izjave članova jugoslavenskog kluba, nastupio je na način, koji je u golemoj opreci sa njegovim sadašnjim postupkom. Jedan je od onih, koji se prilagodjuju svim prilikama, svakom slatemu, koji mijenjaju načela prema vjetru koji udara. A omilčina ga onda na rukama nosila.

Radi rata s Italijom zabranjena slovenska učebnica. „Dobrovina“ javlja: Kako čujemo ne će vlada da odobri slovenske čitanke za VII. i VIII. razr. srednjih škola, jer je u njoj odlomak Danteove „Divine Comedie“, koja je bila ispevana u — 14. vijeku! — Gospoda kod zelenog stola, koji takliko toga pronadju, morali bi zakonito zabraniti uživanje makaruna i patente, koja je takodjer talijanskog izvora.

Poziv!

Beršečko društvo za štednju i zajmove
regletr. zadruge za ograničeno jamčenje u Berseču,
pozivlje svoje članove na
XIV. glavnu redovitu godišnju skupštinu
koja će se držati u ponedjeljak dne 25. ožujka 1918.,
na 4 sata po podne, u općinskom uredu u Berseču.

Dnevni red:

1. Čitanje i odobrenje zapisnika posljednje glavne skupštine.
  2. Izvješće upravnog odbora.
  3. Izvješće nadzornog odbora.
  4. Potvrda računskog zaključka za god. 1917.
  5. Zaključak glede uporabe čistog dobitka.
  6. Izbor upravnog i nadzornog odbora, te pomirbenog suda.
  7. Razni predlozi.
- Godišnji obračun izložen je na uvid u prostorijama opć. ureda u Berseču.
Beršeč, dne. 10. ožujka 1918.

Odbor.

Mali oglasnik

KINO CRVENOG KRIŽA
Ulica Sergija broj 34.

Današnji raspored

Tragična noć
Drama u 3 čina.

Marin vojni
Veseloigra.

Početak: 2:30, 3:40, 4:50, 6 i 7:10.

Neprekidne predstave.

Ulaznica: I. prost. 1 K; II. 40 h

Ući se može kod svake slike.

Ravnateljstvo si pridržaje pravo promijeniti raspored.

Traži se djevojka
za domaće poslove kroz nekoliko sati dnevno, uz plaću i hranu. — Upitati se ulica Novara 19/II. desno.

U trgovini pokušstva, Fil. Barballča,
u Sišanskoj ulici,
prodaje se novo pripjelo pokušstvo.

Pečatni vosak
dobiva se kod tvrdke
Papirnica J. KRMPOTIĆ - Pula.

Oglasujte
u „Hrvatskom Listu“!

Podružnica konsumnoga magazina ratne mornarice, Sišanska ul. br. 5, prodaje od srijede dne 13. o. mj. unaprijed pekmez i suhe šljive.

„Kreditno i eskomptno društvo“
Pula Irg Custosa 45
prima u pohranu novac uz najviši mogući kamatnjak, te isplaćuje uloške po dogovoru, bez obzira na ratno doba u svakoj visini.
Uredovni satovi su: od 9 do 12 pr. podne.